

TÌM HIỂU NGHỆ THUẬT TRANG TRÍ TRÊN BỘ LAM THẬP BÁT LA HÁN CHÙA HỘI KHÁNH, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Nguyễn Thị Minh Thi
Trường Đại học Thủ Dầu Một
Email: thintm@tdmu.edu.vn.

Tóm tắt: Bài viết "Tìm hiểu nghệ thuật trang trí trên bộ lam chùa Hội Khánh tại TP.HCM" nghiên cứu và phân tích các hoa văn trên bộ lam "Thập Bát La Hán", một di sản nghệ thuật đặc sắc của Bình Dương xưa. Bộ lam này không chỉ có giá trị thẩm mỹ cao mà còn phản ánh những tư tưởng Phật giáo cùng tín ngưỡng Việt Nam. Những hình ảnh trang trí như Đức Phật, các vị La Hán, cùng với các linh vật như rồng, phượng, hươu, hoa sen, ... tất cả mang những biểu tượng và ý nghĩa tinh thần. Bên cạnh đó, bài viết cũng nhấn mạnh sự kết hợp giữa yếu tố truyền thống và sự sáng tạo trong các chi tiết tạo hình, màu sắc và bố cục của bộ lam "Thập Bát La Hán". Đồng thời, bộ lam cũng thể hiện sự giao thoa giữa tinh dân gian và tinh thần Phật giáo. Đây là một minh chứng cho những đóng góp trong việc bảo tồn và tôn vinh giá trị văn hóa nghệ thuật của vùng đất Bình Dương xưa.

Từ khóa: Di sản lịch sử của chùa Hội Khánh, nghệ thuật trang trí của chùa Hội Khánh, kiến trúc của chùa Hội Khánh, Nghệ thuật điêu khắc của chùa Hội Khánh.

Nhận bài: 3/1/2026; **Biên tập:** 4/1/2026; **Phản biện:** 5/1/2026; **Duyệt đăng:** 10/1/2026.

1. Đặt vấn đề

Chùa Hội Khánh là di sản về văn hóa và nghệ thuật truyền thống của Bình Dương xưa. Chùa có hệ thống hoa văn trang trí thể hiện giá trị nghệ thuật cũng như triết lý Phật giáo và tinh thần dân gian của người dân địa phương. Kiến trúc chùa kết hợp giữa nghệ thuật tạo hình truyền thống Việt Nam và ảnh hưởng Đông Á đã tạo nên vẻ cổ kính hài hòa. Chùa Hội Khánh nằm tại trung tâm thành phố Thủ Dầu Một, chùa không chỉ là trung tâm sinh hoạt tôn giáo mà còn là biểu tượng văn hóa gắn bó với quá trình phát triển của vùng đất Nam Bộ. Chùa Hội Khánh tọa lạc ở số nhà 35, phường Thủ Dầu Một, Thành phố Hồ Chí Minh. Chùa do Thiền sư Đại Ngạn xây dựng vào năm Tân Dậu (1741) ở trên đồi cao, thuộc ấp Bông Dầu. Chùa Hội Khánh là nơi danh lam thắng cảnh của Thủ Dầu Một không chỉ vì là ngôi chùa cổ, có giá trị về kiến trúc nghệ thuật.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tổng quan về nghệ thuật hoa văn tại chùa Hội Khánh

Chùa Hội Khánh, tọa lạc tại thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương, là một trong những ngôi chùa cổ tiêu biểu của Nam Bộ, được xây dựng từ thế kỷ XVIII và nhiều lần trùng tu. Không chỉ là nơi sinh hoạt tín ngưỡng Phật giáo, chùa còn có giá trị nổi bật về kiến trúc và nghệ thuật, thể hiện rõ phong cách chùa truyền thống miền Nam.

Nghệ thuật hoa văn tại chùa Hội Khánh giữ vai trò quan trọng trong việc thể hiện bản sắc văn hóa và tinh thần Phật giáo. Hoa văn được thể hiện trên nhiều chất liệu như gỗ, gạch, ngói, phù điêu, sơn mài, khảm sứ... với kỹ thuật chạm khắc tinh xảo, xuất hiện ở cột, kèo, mái, cửa, bàn thờ và tượng Phật. Chủ đề phong phú gồm linh vật (rồng, phượng,

kỳ lân), hoa lá (sen, cúc, mẫu đơn), tứ quý, bát tiên, mây nước và các tích truyện Phật giáo. Không chỉ mang giá trị trang trí, các hoa văn còn hàm chứa triết lý, phản ánh niềm tin và ước vọng của cộng đồng, đồng thời thể hiện sự giao thoa giữa mỹ thuật Việt Nam với ảnh hưởng Trung Hoa và Ấn Độ, tạo nên diện mạo nghệ thuật đặc sắc cho ngôi chùa.

2.2. Nghệ thuật trang trí chùa Hội Khánh

2.2.1. Nghệ thuật trang trí trên đồ thờ

Bàn thờ, nơi trưng bày các bộ tượng La Hán, tượng Minh Vương chạm khắc với những đường nét sắc sảo... Cấu tạo bao lam theo khuôn đồ và rập thẳng góc hình thước thợ: một mảnh chạm nổi trên thanh ngang của khuôn và hai mảnh chạm lồng ghép vào góc của khuôn, tạo nên một trang trí đơn giản nhưng rất tinh xảo. Đặc biệt là các mảng phù điêu trang trí trên khung của phía sau giảng đường, những bao lam dây nho, lá lật và hoa phù dung, bao lam phù dung - phụng trên các bàn thờ khác ở chính điện. Bức chạm dây nho đã xúng nhau hai bên một "mặt gỗ" hình bầu dục...

2.2.2. Nghệ thuật trang trí trên Kiến trúc

Nội diện: Kiến trúc nội diện chùa Hội Khánh kết hợp hài hòa nghệ thuật truyền thống và triết lý Phật giáo với bố cục "nội công ngoại quốc", cột gỗ chạm khắc tinh xảo và chánh điện tôn trí tượng Phật A Di Đà cùng các tượng Bồ Tát sơn son thếp vàng. Các chi tiết hoa văn trang trí như bàn thờ, hoành phi, câu đối góp phần tạo không gian trang nghiêm thanh tịnh, khẳng định giá trị nghệ thuật và văn hóa đặc sắc của chùa đối với đời sống tinh thần người dân Bình Dương xưa. Căn Tiền đường có 5 gian, 2 chái, lòng căn hẹp, hai bên đặt tượng thờ Tiêu diện và Hộ pháp. Chính điện có 2 căn, mỗi căn có 3 gian, 2 chái. Căn nhà gỗ thứ hai lớn hơn. Gian giữa nửa ngoài là Thiên Hương... Ngoài ra còn có bộ bao lam

“thập bát La Hán” (tạo tác 1921), bức phù điêu “tứ thời” ốp vào hai cột trước Chính điện; các bàn thờ chạm trổ tinh vi hoàn thành vào năm Ất Sửu (1925), ... đều mang giá trị nghệ thuật cao.

Ngoại diện: Kiến trúc ngoại diện chùa Hội Khánh là biểu tượng của nghệ thuật Phật giáo miền Nam Việt Nam. Chùa mang phong cách kiến trúc truyền thống, kết hợp hài hòa giữa yếu tố bản địa và ảnh hưởng từ các thời kỳ lịch sử đã trải qua. Điểm nhấn là mái ngói âm dương, đầu đao cong vút với họa tiết rồng mây, phượng và mây lửa chạm khắc tinh tế. Cổng tam quan và tường bao góp phần tạo nên sự bề thế, đồng thời thể hiện triết lý Phật giáo qua các biểu tượng như hoa sen và bánh xe pháp luân. Với tỷ lệ cân đối với đường nét tinh tế và màu sắc đa dạng, kiến trúc ngoại diện chùa vừa phản ánh giá trị nghệ thuật đặc trưng vừa là minh chứng cho sự giao thoa văn hóa và tinh thần của người dân trong tín ngưỡng của đời sống thường nhật. Chùa Hội Khánh có diện tích 700 mét vuông, được xây dựng rất kiên cố. Kết cấu chùa gồm 4 cột nhà chính gồm: tiền điện, chính điện, giảng đường, đông lang và tây lang. Chính điện và giảng đường được bố trí theo kiểu "sập đọi" và nối liền nhau theo kiểu "trùng thêm điệp ốc". Kết cấu khung của tiền điện và giảng đường không tuân theo kết cấu tứ trụ (vuông vức và phát triển không gian đều ra 4 phía) mà là kết cấu của nhà rường của kiến trúc dân dụng thông thường.

2.3. Nghệ thuật hoa trang trí trên bộ lam thập bát la hán tại chùa hội khánh

2.3.1. Họa tiết trang trí

Họa tiết tạo hình các vị La Hán và Phật: Tạo hình các vị La Hán và Đức Phật trên bộ lam “Thập Bát La Hán” tại chùa Hội Khánh được tạo tác 1921. Tác phẩm điêu khắc này được xem là một kiệt tác mang giá trị nghệ thuật, văn hóa và tín ngưỡng, phản ánh rõ tư tưởng Phật giáo. Hình tượng các vị La Hán được khắc họa đa dạng về tư thế, trạng thái và biểu cảm, từ thiền định tĩnh tại đến động tác cầm giữ pháp khí, thể hiện sự phong phú trong con đường tu tập. Kỹ thuật chạm khắc tinh tế ở trang phục, pháp khí cùng biểu cảm khuôn mặt đã truyền tải rõ tinh thần giác ngộ, từ bi và trí tuệ. Trung tâm là hình tượng Đức Phật tọa trên đài sen, kết hợp các họa tiết phụ trợ như mây lành, linh vật và hào quang, tạo nên tổng thể hài hòa, góp phần khẳng định giá trị nghệ thuật và ý nghĩa bảo tồn di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam.

Hoa văn trang trí từ linh vật: Trong không gian chùa, các linh vật trong hoa văn trang trí không chỉ góp phần tạo nên giá trị thẩm mỹ mà còn phản ánh sâu sắc tư tưởng Phật giáo và đời sống tâm linh. Mỗi hình tượng linh vật mang ý nghĩa biểu trưng riêng, truyền tải thông điệp nhân sinh và những giá trị đạo đức hướng con người đến đời sống thiện lành. Vì vậy, trang trí linh vật không chỉ là yếu tố mỹ

thuật mà còn là phương tiện quan trọng để gìn giữ và lan tỏa giá trị văn hóa, tôn giáo trong nghệ thuật chùa Việt. Có thể nói, sự biến đổi của biểu tượng từ linh vật nói riêng cũng như các biểu tượng nghệ thuật nói chung trong văn hoá Việt Nam là những minh chứng cụ thể nhất về những giai đoạn lịch sử của nghệ thuật tạo hình Việt Nam trong dòng chảy của văn hoá Việt Nam. Nó không chỉ cho chúng ta thấy được sự biến đổi của một biểu tượng nghệ thuật mà còn cho thấy những bước thăng trầm của lịch sử các triều đại phong kiến Việt Nam, rộng hơn là các giai đoạn phát triển của nền văn minh Việt Nam. Có thể nói rằng, các biểu tượng nghệ thuật trong đó có tứ linh là một phần không thể thiếu trong lịch sử văn hoá của người Việt. Chính những yếu tố này đã góp phần quan trọng trong việc hình thành nên bản sắc văn hoá Việt Nam.

Họa tiết con Rồng: Họa tiết rồng là hình tượng nghệ thuật tiêu biểu trong văn hóa Á Đông, mang ý nghĩa quyền lực, sức mạnh và sự cao quý. Trong nghệ thuật tạo hình, rồng được thể hiện bằng những đường nét uyển chuyển, giàu giá trị thẩm mỹ và xuất hiện phổ biến trong kiến trúc, trang trí. Đặc biệt, hình ảnh rồng Lạc Việt phản ánh bản sắc dân tộc, thể hiện sự hòa quyện giữa yếu tố bản địa và ảnh hưởng ngoại lai, đồng thời hàm chứa giá trị lịch sử và tín ngưỡng sâu sắc. Xuất phát từ những con vật trong truyền thuyết cũng như những con vật có thực ngoài đời, thông qua một nội dung trang trí có nguồn gốc Trung Hoa, biểu tượng tứ linh trong văn hoá Việt Nam đã có những đóng góp hết sức quan trọng cho văn hoá Việt Nam nói chung và nền mỹ thuật cổ của người Việt nói riêng. Từ biểu tượng con rồng trong huyền thoại con rồng cháu tiên, con rồng Việt Nam đã được khắc họa một cách cụ thể thành một biểu tượng quốc gia, một hình tượng nghệ thuật đặc sắc trong văn hoá Việt Nam khác hẳn với rồng Trung Hoa hay rắn thần Ấn Độ.

Họa tiết con Lân: Họa tiết con lân là một biểu tượng nghệ thuật độc đáo, mang ý nghĩa văn hóa, tín ngưỡng và mỹ thuật sâu sắc trong văn hóa Á Đông, đặc biệt là tại Việt Nam. Biểu tượng con lân mã là sự kết hợp khéo léo giữa rồng và ngựa, một con vật linh và một loài vật thông thường. Một dạng phổ biến nữa của biểu tượng lân ở Việt Nam là con nghê. Về tên gọi, nghê là tên thuần Việt. Tuy nhiên, trong từ điển về các loài động thực vật ở Việt Nam đều không có tên con vật này. Lân là linh vật biểu trưng cho thịnh vượng, may mắn và hòa bình trong văn hóa, thường xuất hiện trong lễ hội, nghi thức tôn giáo và kiến trúc cổ. Hình tượng lân ở Việt Nam vừa mang ảnh hưởng Trung Hoa, vừa có nét đặc trưng bản địa với vẻ uy nghi, khỏe khoắn và gương mặt hiền hòa. Trong tín ngưỡng, lân đại diện cho đức hạnh, trí tuệ và góp phần tạo không gian thanh tịnh. Về mặt mỹ thuật, họa tiết lân trên bộ lam “Thập Bát La Hán” được chạm khắc tinh xảo, với thân uốn

lượn và móng vuốt sắc nét, thể hiện sự tài hoa của nghệ nhân xưa.

Họa tiết con Hươu: Họa tiết con hươu trong bộ lam “Thập Bát La Hán” tại chùa Hội Khánh thể hiện rõ sự hòa hợp giữa con người và tự nhiên, đồng thời mang giá trị văn hóa và tín ngưỡng đặc trưng. Trong truyền thống Việt Nam và Á Đông, hươu gắn với ý nghĩa thanh cao, trường thọ và hạnh phúc, phản ánh tinh thần ôn hòa của tư tưởng Nho giáo. Dưới góc độ Phật giáo, hươu được xem là linh vật mang lại bình an và tượng trưng cho sự giác ngộ. Về mặt tạo hình, con hươu được chạm khắc với đường nét mềm mại và dáng vẻ thanh thoát, từ đôi sừng cong đến thân hình thon gọn. Sự tinh xảo trong kỹ thuật và bố cục đã làm nổi bật vẻ đẹp nhã nhặn của linh vật này, góp phần thể hiện giá trị thẩm mỹ và nhân văn của nghệ thuật chùa Hội Khánh.

Họa tiết con Phượng: Họa tiết con phượng trong bộ lam “Thập Bát La Hán” được bố cục nằm chính giữa phía dưới hoa sen và Đức Phật, chim phượng là một biểu tượng nghệ thuật đại diện cho sự cao quý, mang ý nghĩa văn hóa, tín ngưỡng và mỹ thuật. Biểu tượng chim phượng cũng đã được nghệ thuật hóa và linh hoa để trở thành một biểu tượng nghệ thuật riêng trong văn hóa Việt Nam. Từ góc độ văn hóa, hình tượng Phượng gắn liền với sự cao sang, quyền uy và sự tái sinh. Phượng là một loài biết bay đại diện cho các sinh vật bay được nên khi được đưa vào bộ tứ linh, Phượng nghiễm nhiên trở thành một linh vật tầng trên. Trong văn hóa Á Đông, phượng hoàng là linh vật biểu trưng cho đức hạnh, trí tuệ và vẻ đẹp hoàn mỹ, đồng thời hài hòa với rồng trong biểu tượng âm dương. Trong tín ngưỡng Phật giáo, phượng trong bộ lam mang ý nghĩa thanh tịnh và thiêng liêng, thể hiện sự bảo hộ và các giá trị cao cả của đạo. Vị trí đặt dưới hoa sen và Đức Phật cho thấy sự gắn kết với tinh thần giác ngộ, nhấn mạnh vai trò trung gian dẫn con người đến sự an lạc. Hình tượng này cũng hàm chứa ý niệm về sự luân hồi trong giáo lý Phật giáo. Rồng - phượng vốn là biểu tượng của vua chúa lại được đưa ra làm đề tài cho các tác phẩm nghệ thuật dân gian. Điều đó cho thấy tính dân gian là một đặc điểm vượt trội của văn hoá Việt Nam. Nó không chỉ tồn tại trong xã hội cổ xưa mà còn hiện hữu một cách rõ nét trong xã hội cận đại và hiện đại. Chính yếu tố này đã tạo nên bản sắc riêng khiến văn hoá Việt Nam không bị hoà lẫn vào hai nền văn hoá lớn luôn ảnh hưởng tới văn hoá Việt Nam trong suốt chiều dài lịch sử hàng nghìn năm qua là Trung Hoa và Ấn Độ.

Họa tiết Mây: Ngoài giá trị tạo hình, họa tiết mây trong bộ lam chùa Hội Khánh còn hàm chứa ý nghĩa sâu sắc của Phật giáo, biểu trưng cho tính vô thường, sự chuyển hóa và khát vọng hướng tới tự do. Khi kết hợp với các biểu tượng như rồng, phượng và hoa sen, hình tượng mây tạo nên bố cục hài hòa, cân đối, vừa giàu giá trị thẩm mỹ vừa

thể hiện sự gắn kết giữa trời và đất, giữa đời sống trần tục và cõi niết bàn. Mây là hiện tượng thiên nhiên luôn gắn bó với cuộc sống con người. Mây mang đến điểm báo cát tường, mây ngũ sắc cũng là mây ngũ phúc. Mây còn biểu hiện cho thế giới của sự linh thiêng cao quý vì trên mây đó là chốn bồng lai tiên cảnh. Trong các tế lễ thần của người xưa thường quan niệm có ứng nghiệm là khi có những đám mây trắng hoặc mây ngũ sắc hiện ra. Như vậy mây đã trở thành hình tượng tốt đẹp trong quan niệm thẩm mỹ của con người. Sự hiện diện của họa tiết mây trên bộ lam góp phần tạo nên phong cách nghệ thuật trang trí của chùa Hội Khánh, đồng thời là minh chứng cho sự kết hợp hài hòa giữa nghệ thuật dân gian và triết lý Phật giáo, góp phần làm giàu thêm di sản văn hóa Bình Dương.

Họa tiết Hoa sen: Hoa sen là biểu tượng quen thuộc của văn hóa Việt Nam và hoa sen giữ vị trí quan trọng trong nghệ thuật Phật giáo. Tại chùa Hội Khánh, họa tiết hoa sen không chỉ trang trí mà còn thể hiện tinh thần thanh cao và triết lý giác ngộ của đạo Phật.

Hình hoa sen trong nghệ thuật trang trí của người Việt được tạo tác thành nhiều đồ án trang trí hết sức phong phú. Ở bộ tứ quý, hoa sen thường được các nghệ nhân xưa tập trung mô tả những nét đặc trưng ra bông sen và cánh sen. Ở một số bộ tứ bình, sen được đặc tả giống như thật. Sen có rất nhiều ý nghĩa tượng trưng. Ở mỗi nền văn hóa khác nhau được biết đến với những ý nghĩa khác nhau, nhưng nhìn chung, đó đều là những ý nghĩa cao quý, tốt đẹp. Một trong những ý nghĩa được nhiều người biết đến nhất là sự tinh khiết, thanh tao. Vì vậy, sen thường được gắn với chữ tâm của đức Phật.

2.3.2. Sự kết hợp giữa truyền thống và sáng tạo

Bộ lam “Thập Bát La Hán” tại chùa Hội Khánh là minh chứng tiêu biểu cho sự hòa quyện giữa truyền thống và sáng tạo trong nghệ thuật Phật giáo tại Việt Nam. Bộ lam lấy Đức Phật làm trung tâm, kết hợp hài hòa với các họa tiết rồng, phượng, hoa sen và mây. Bộ lam là sự kết hợp tinh tế giữa màu sắc, đường nét và chất liệu với tổng thể hài hòa đã tạo nên giá trị thẩm mỹ và tâm linh, tôn vinh vẻ đẹp thanh tịnh và tinh thần giác ngộ của nghệ thuật Phật giáo Việt Nam thông qua chất liệu gỗ tự nhiên với sắc nâu trầm cổ kính và có bố cục đối xứng.

2.3.3. Họa tiết trang trí được hình thành từ yếu tố lịch sử và văn hóa

Sự giao thoa văn hóa và tính địa phương trong nghệ thuật trang trí: Nghệ thuật trang trí tại chùa Hội Khánh là sự giao thoa giữa truyền thống mỹ thuật và bản sắc văn hóa địa phương. Các họa văn vừa kế thừa phong cách trang trí Phật giáo như hoa sen, rồng, phượng, vừa kết hợp hình ảnh thiên nhiên đặc trưng Nam Bộ, phản ánh rõ dấu ấn văn hóa Bình Dương xưa. Sự hòa quyện giữa ảnh hưởng

phương Đông và tín ngưỡng bản địa đã tạo nên giá trị thẩm mỹ riêng biệt, thể hiện quá trình phát triển và hội nhập của nghệ thuật trang trí qua bộ lam Thập Bát La Hán.

Ảnh hưởng của mỹ thuật thời Nguyễn và Phật giáo: Lịch sử và văn hóa đã ảnh hưởng sâu sắc đến nghệ thuật hoa văn trang trí trong chánh điện chùa Hội Khánh, thể hiện qua sự kết hợp giữa mỹ thuật thời Nguyễn và tư tưởng Phật giáo Đại thừa. Hoa văn nơi đây là sự giao thoa tinh tế giữa mỹ thuật truyền thống và biểu tượng Phật giáo như hoa sen, rồng phượng, hình tượng La Hán, mang ý nghĩa giác ngộ và luân hồi. Các họa tiết vừa có giá trị thẩm mỹ vừa hàm chứa thông điệp tôn giáo, phản ánh mối gắn bó giữa đạo Phật và đời sống tinh thần cộng đồng. Qua đó, nghệ thuật trang trí chùa Hội Khánh góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa, tín ngưỡng đặc trưng của vùng đất Bình Dương xưa.

2.4. Phát triển hoa văn trang trí chùa Hội Khánh

2.4.1. Ứng dụng nghệ thuật hoa văn trang trí trong đời sống đương đại

Trong bối cảnh hiện đại, nghệ thuật hoa văn trang trí được khai thác rộng rãi trong mỹ thuật ứng dụng, kiến trúc và du lịch, góp phần tôn vinh giá trị văn hóa truyền thống. Việc vận dụng hoa văn trong thiết kế đương đại tạo sự kết nối giữa quá khứ và hiện tại, đồng thời mở ra hướng phát triển du lịch văn hóa tâm linh. Với bề dày lịch sử và giá trị kiến trúc và nghệ thuật đặc sắc, chùa Hội Khánh trở thành điểm đến vừa đáp ứng nhu cầu tâm linh vừa bảo tồn di sản. Qua đó, giá trị văn hóa của chùa được lan tỏa theo hướng phát triển bền vững.

2.4.2. Bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật hoa văn trang trí

Việc bảo tồn các hoa văn trong chánh điện chùa Hội Khánh có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc duy trì giá trị văn hóa và nghệ thuật của ngôi chùa. Để làm được điều này, cần có một phương pháp làm việc có hệ thống, bao gồm việc ghi chép, nghiên cứu kỹ lưỡng từng loại hoa văn và đưa ra các biện pháp bảo vệ chúng khỏi ảnh hưởng của yếu tố thời tiết. Việc áp dụng các công nghệ hiện đại như làm sạch, phục hồi, số hóa hoặc in 3D có thể giúp khôi phục lại những chi tiết bị hư hại. Bên cạnh đó, cần nâng cao ý thức cộng đồng về tầm quan trọng của công tác bảo tồn và thúc đẩy sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan chức năng, nhằm đảm bảo việc bảo vệ di sản này lâu dài.

3. Kết luận

Nghệ thuật hoa văn trang trí trên bộ lam chánh điện chùa Hội Khánh là một phần không thể thiếu trong di sản văn hóa và nghệ thuật của vùng đất Bình Dương xưa. Bộ lam này là minh chứng cho sự giao thoa giữa các yếu tố văn hóa Phật giáo và ảnh hưởng của mỹ thuật thời Nguyễn, kết hợp với

những đặc trưng văn hóa đặc sắc của địa phương. Các hoa văn tại chùa không chỉ thể hiện giá trị thẩm mỹ mà còn mang đậm ý nghĩa tôn giáo và tín ngưỡng, phản ánh sự hòa quyện giữa nghệ thuật và đời sống tâm linh của cộng đồng. Những hình thức trang trí này vừa là sự kế thừa tinh hoa nghệ thuật truyền thống, vừa là sự sáng tạo và thích nghi với những thay đổi của xã hội qua các thời kỳ lịch sử. Đặc biệt, chúng thể hiện sự chuyển biến của xã hội Việt Nam qua các triều đại và sự ảnh hưởng của các nền văn hóa khác. Với giá trị nghệ thuật và văn hóa sâu sắc mà bộ lam Thập Bát La Hán mang lại, việc bảo tồn và phát huy nghệ thuật hoa văn trang trí tại chùa Hội Khánh là một nhiệm vụ quan trọng. Không chỉ để giữ gìn di sản quý báu, mà còn để khẳng định vai trò của chùa Hội Khánh như một trung tâm văn hóa, cũng như điểm đến du lịch tâm linh của địa phương và khu vực Nam Bộ. ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Trần Lâm Biền (chủ biên) (2018). *Trang trí trong mỹ thuật truyền thống của người Việt*. Nxb Hồng Đức.
- [2]. Trần Thị Biền (2021). *Mô típ mây trong mỹ thuật truyền thống Việt Nam*. Nxb. Mỹ thuật.
- [3]. Định Hồng Hải (2012). *Những biểu tượng đặc trưng trong văn hóa truyền thống Việt Nam, tập 1 - Các bộ trang trí điển hình*. Nxb. Tri Thức.
- [4]. Vũ Ngọc Khánh (2011). *Chùa cổ Việt Nam*. Nxb. Thanh niên

An investigation into the decorative art of the Eighteen Arhats altar set at Hoi Khanh Pagoda, Ho Chi Minh City

Nguyen Thi Minh Thi
Thu Dau Mot University
Email: thintm@tdmu.edu.vn.

Abstract: The article "Exploring the decorative art on the Altar Set of Hoi Khanh Pagoda in Ho Chi Minh City" studies and analyzes the patterns on the "Eighteen Arhats" altar set, a unique artistic heritage of ancient Binh Duong. This altar set not only possesses high aesthetic value but also reflects Buddhist thought and Vietnamese beliefs. Decorative images such as the Buddha, the Arhats, and mythical creatures like dragons, phoenixes, deer, and lotus flowers all carry symbolic and spiritual meanings. Furthermore, the article emphasizes the combination of traditional elements and creativity in the details of the design, colors, and composition of the "Eighteen Arhats" altar set. Simultaneously, the altar set demonstrates the interplay between folk traditions and Buddhist spirit. This is a testament to the contributions to preserving and honoring the cultural and artistic values of ancient Binh Duong.

Keywords: Historical heritage of Hoi Khanh Pagoda, decorative art of Hoi Khanh Pagoda, architecture of Hoi Khanh Pagoda, sculptural art of Hoi Khanh Pagoda.